

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Jazyk a komunikace pro 1. stupeň ZŠ

integrovaný
modelový
ŠVP

2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Jazyk a komunikace
Využité vzdělávací obory	Český jazyk, Anglický jazyk
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	<ul style="list-style-type: none"> — k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Informace o pojetí předmětu	Cílem předmětu je rozvíjet jazykové a komunikační dovednosti žáků v češtině a angličtině v různých komunikačních situacích a kontextech. Žáci se prostřednictvím komunikačních situací učí porozumět sobě samým a svým komunikačním partnerům, zlepšují si schopnosti spolupracovat s ostatními, vnímají jazykovou a kulturní rozmanitost jako přínosnou. Znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty si osvojují, rozvíjejí a zvnitřňují prostřednictvím reálných i modelových situací, hraním rolí, dramatizace. Nedílnou součástí používaných vzdělávacích strategií je diskuse a kooperativní činnosti.
Informace o obsahu předmětu	Vzdělávací obsah předmětu vychází z OVU VO Český jazyk a literatura a Anglický jazyk. OVU jsou logicky propojeny do smysluplných celků, k plné integraci dochází obvykle v 5. ročníku. Toto propojení a integrace jsou založeny na společně využívaných vzdělávacích strategiích.
Časová dotace	6 + 6 + 8 + 9 + 9
Organizace výuky předmětu	Výuka obvykle probíhá ve školní třídě, specializované třídě, venku ve 45 až 90minutových blocích, využívána jsou knihovny, muzea, divadla a další instituce.
Podmínky pro výuku předmětu	Vhodná dětská literatura ve školní nebo třídní knihovně.

Vzdělávací strategie

Vyučovací předmět	Jazyk a komunikace
Využité vzdělávací obory	Český jazyk, Anglický jazyk
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	<ul style="list-style-type: none"> — k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Klíčové kompetence rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KKU	Klíčová kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> — vytváříme plány učení a kritéria hodnocení společně se žáky — nabízíme žákům digitální aplikace, které jim pomáhají s upevnováním znalostí a dovedností — poskytujeme žákům prostor, aby se učili navzájem — vedeme žáky k využívání map učebního pokroku pro sledování svého pokroku v učení — vytváříme bezpečný prostor pro učení a pro práci s chybou — propojujeme výuku se zkušeností žáků — poskytujeme při hodnocení žáků průběžnou popisnou zpětnou vazbu a hodnocení s využitím kritérií — preferujeme pozitivní zpětnou vazbu
KKK	Klíčová kompetence komunikační	<ul style="list-style-type: none"> — vytváříme prostor pro diskuse, kladení otázek, sdílení myšlenek a pocitů — zaměřujeme se na rozvoj schopnosti žáků vyjádřit vlastní myšlenky — zařazujeme do výuky prvky dramatické výchovy a role-play — pomáháme žákům rozvíjet schopnost reflexe vlastního vyjadřování — zařazujeme do výuky krátké autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení — hovoříme se žáky o jejich porozumění jazykovým či obrazným sdělením — trénujeme prostřednictvím různých aktivit a her schopnost žáků pozorně a soustředěně naslouchat — zařazujeme aktivity jazykového probuzení, v rámci kterých žáci prostřednictvím vlastního prožitku objevují jazykové bohatství ve světě i kolem nich, rozvíjí svůj vztah k mateřštině a dalším jazykům

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	<ul style="list-style-type: none"> — vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopní sdílet své pocity a zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — naplňujeme základní předpoklady pro vznik pozitivních vztahů — vytváříme situace a prostředí, ve kterých mají žáci příležitost poznávat sami sebe a rozvíjet sebeuvědomění — zařazujeme trénink relaxačních technik, aktivní odpočinek, pohybové chvilky — využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech — nabízíme aktivity, které posilují sebevědomí žáků — pomáháme žákům poznávat jejich zájmy, schopnosti a hodnoty — vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých — diskutujeme se žáky o emocích, používá pomůcky zaměřené na výuku empatie
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	<ul style="list-style-type: none"> — vytváříme zadání, při jejichž řešení/naplnění žák potřebuje kombinovat znalosti a dovednosti z různých oborů — umožňujeme žákovi převzít vědomě odpovědnost za uskutečnění přiměřeného úkolu, který si sám zvolí nebo s nímž se vnitřně ztotožní — poskytujeme zpětnou vazbu, oceňuji iniciativu žáka i dílčí kroky k ní směřující — vedeme k ohleduplnému a citlivému chování ke svému okolí
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	<ul style="list-style-type: none"> — podporujeme učení prostřednictvím zkušeností — zařazujeme do výuky tvůrčí čtení a psaní — využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů — podporujeme žáky při objevování jejich tvůrčího potenciálu — nabízíme žákům úlohy, projekty, které jim umožňují aktivně se ptát, vybrat si témata — vytváříme různorodé pracovní skupiny, aby se žáci učili spolupracovat s jinými lidmi, — pomáháme žákům nastavit role ve skupině, nabízí možnost výběru rolí — vedeme žáky k reflexi a sebehodnocení zkušeností ve skupině a pomáhá jim pojmenovat, které role jim vyhovují nejvíce a proč — podporujeme sdílené znalosti a vzájemné učení – vrstevnické učení
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> — vedeme žáky k diskusi ve třídě o běžných problémech dětí — dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je tvrzení a názor, a to v jednoduchém textu (dětská knížka, pojednání v dětském časopise, pohádkový příběh, encyklopedie) či v mluveném projevu (dětská rozhlasová hra, vyprávění, žákovská prezentace) — zaměřujeme se na to, aby žáci v různých typech tvrzení, v jednoduchém textu či mluveném projevu určovali jejich mluvčí — poskytujeme žákům příležitost k vyjádření pocitů, které v nich nově získaná informace vyvolává — umožňujeme žákům využívat digitální technologie za účelem ověřování zdrojů

KKT	Klíčová kompetence kulturní	<ul style="list-style-type: none"> — vedeme diskuse o různých kulturních tématech, jako jsou tradiční svátky a kulturní události v okolí — navštěvujeme se žáky programy zaměřené na dětskou literaturu — používáme umělecká díla, aby představil žákům různé kulturní a umělecké projevy — organizujeme tvůrčí aktivity, ve kterých mají žáci možnost vyjádřit své myšlenky a pocity prostřednictvím malby, kresby, psaní literárních textů; — podporujeme kreativitu a sebevyjádření žáků — poskytujeme žákům prostor k psaní vlastních textů (básní, příběhů), ve kterých mohou sdílet své myšlenky, pocity a prožitky — vytváříme příležitosti pro sdílení vlastních zkušeností s tradicemi a kulturními projevy — využíváme zdroje z různých kulturních prostředí, aby se žáci seznámili s různými způsoby života a uměleckými projevy, které nejsou součástí jejich každodenní zkušenosti
KDI	Klíčová kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> — zařazujeme do výuky úlohy zaměřené na získávání informací z různých oblastí zájmu žáků — využíváme různé zdroje informací (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.) — vedeme žáky k bezpečnému a etickému chování v online prostředí, bezpečnému zacházení s technologiemi — vedeme žáky k respektování autorských práv při vytváření a sdílení digitálního obsahu — vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	<ul style="list-style-type: none"> — vytváříme situace, při kterých si žáci volí mezi různými čtenářskými strategiemi — poskytujeme příležitosti pro výběr rozmanitých textů — poskytujeme příležitosti pro psaní rozmanitých textů, při kterých žáci vyjadřují svoje vlastní zkušenosti, prožitky a pocity — poskytujeme žákům prostor, aby propojovali četbu s vlastními znalostmi a zkušenostmi — vedeme žáky k tomu, aby zvažovali důvěryhodnost zdroje — podporujeme žáky, aby reflektovali vlastní čtení a psaní s využitím čtenářského a pisatelského portfolia
------------	--	--

Integrovaný modelový ŠVP / Jazyk a komunikace pro 1. stupeň ZŠ

Dílo vzniklo v IPs Podpora kurikulární práce škol.

Registrační číslo projektu CZ.02.02.XX/00/22_005/0004756

Dílo podléhá licenci Creative Commons CC BY SA 4.0

- Uveďte původ - Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je kolektiv autorů NPI ČR.

Licenční podmínky navštivte na adrese:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.cs>.

Národní pedagogický institut
České republiky
Praha, leden 2025
www.npi.cz